

„LKB Kronika“, Nr. 78

(Tęsinys)

Numeris skiriamas Lietuvos Katalikų Bažnyčios kardinolui Vincentui Sladkevičiui.

Žinios iš vykupijų

Vilnius-Kaunas. 1988 m. gegužės 22 d. 15 val. susimąstę ir rimti vilniečiai bei svečiai rinkosi į Gedimino aikštę prisiminti ir pagerbti 1948 m. trėmimo aukas, tu, kurie masiškai gulė amžinam poilsiui Sibiro žemėje ar Šiaurės ledjūrio pakrantėse. Gegužės 21 d. prie Angariečio paminklo trėmimo aukos buvo prisimintos oficialiai.

Vos spėjus kai kam prabilti ir sugiedojus Tautos himną, iš garsiakalbių sugriauždė „prie Nemuno kitas išaušo jau rytas...“, o milicijos pareigūnai pareikalavo tuojau pat išsiskirstyti. Žmonėms prieš akis kraupiu paveikslu iškilo šurpi praeitis, o tuo metu visais decibelais aikštėje trankėsi valdžios pareigūnų paleista skardi muzika. Saugumo ir milicijos pastangomis per keliolika minučių minia buvo išsklaidyta.

Tai, net šiais išdeklaruotais demokratijos laikais, mažiau stebina nei kai kurių parapijų kunigų elgesys. Visą Lietuvą, net ir netikintieji, žinojo, kad gegužės 22 d. vakare bažnyčiose vyks žuvusių ir mirusių 1948 m. represijų aukų paminėjimai. Deja, daugelyje bažnyčių, ypačiai miestuose, apie tai nebuvo paskelbta, ir vis tik

Eina nuo 1972 metų Perskaitę duok kitam! Jei gali, padaugink!

žmonės tą dieną į bažnyčias rinkosi gausiau nei įprasta. Tai pabrėžtinai pasakytina apie tokius pamaldumo ir lietuviškumo židinius kaip Šv. Mikalojaus bažnyčia Vilniuje ar Kauno Katedra. Kodėl tylėjo kunigai? Atrodo, be pagrindo, juk ir valdžios pastangomis buvo surengtas atitinkamas minėjimas. Ar naudingas mums šis tariamas santūrumas? Tą atmintiną vakarą tikintieji iš kunigų prašė tik maldos, maldos už toli nuo Tėvynės, mirusius savo artimuosius tautiečius. Kiekvienų gedulingų pamaldų metu kalbame: „Šventa ir išganinga mintis melstis už mirusius“. Kodėl nepanorome drauge pasimelsti už tūkstančius savo tautiečių, kurių kaulai išbarstyti Sibiro platybėse? Kauno katedroje pamokslininkas labai išraiškingai laviravo žodžiais. Nė mažiausios užuominos, kokio šventų Mišių intencija. Po pamaldų vargonai ilgai grojo įvairias muzikines variacijas. Žmonės nesiskirstė. Nutilus vargonams, sausakimšai užpildė katedrą tikintieji bendrai pasimeldė už mirusius, sugiedojus Lietuvos himną. Nepaisant prapliupusio lietaus, stalinizmo aukos buvo paminėtos ir prie Maironio kapo.

(Bus daugiau)

Lietuvai neužtenka suvereniteto, reikia nepriklausomybės!

Vilnius. — LIC pranešimu, lapkričio 26 d. Gedimino aikštėje įvyko dvi atskiros demonstracijos, į kurias atsilankė keliasdešimt tūkstančių žmonių. Pirmas pravedė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, antras — Lietuvos Laisvės Lyga.

Tiek Sąjūdis tiek ir Lyga norėjo išreikšti savo nuomones bei pageidavimus ryšium su TSRS Aukščiausios tarybos sesija Maskvoje.

Į Sąjūdžio mitingą, kuris prasidėjo vidurdienį, atsilankė tarp 30 ir 40 tūkstančių žmonių. Organizatoriai šį mitingą pavadino Lietuvos deputatų ir Bronius Laurinskas. Kalbėtojai sakė, kad Lietuvai neužtenka suvereniteto, reikia nepriklausomybės. Jie reikalavo, kad sovietų kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos.

Antanas Terleckas savo kalboje išreiškė nepasitenkinimą, kad trispalvė ir Lietuvos himnas tapo valstybės vėliava, bei valstybinio himno, nes jie dabar bus okupacinės valdžios oficialiais simboliais. Anot Terlecko, Lyga džiaugiasi, kad Sąjūdžio siūlomas konstitucinis projektas Lietuvai nebuvo patvirtintas Lietuvos Aukščiausios tarybos sesijoje. Su tokia konstitucija „mes duosime okupacinei valdžiai formalų dokumentą, pritariantį vadinamo Liaudies seimo liepos 21-os nutarimui“. Pasak Terlecko, „staliniečiai dar ne kartą kaisios tautai politinius surogatus: federaciją, sąjungą, autonomiją, paslaptingo turinio suverenitetą, vietoj lietuvių tautos reikalavimo nepriklausomybės“.

Sąjūdžio ir Lygos mitingai vyko su valdžios leidimu, be milicijos trukdymo.

Mikučiausko pažadas

Savo kalboje Mikučiauskas miniai pradžioje, jog balsuos prieš pataisas, kurios riboja respublikų suverenumą. Pareiškė kritiką Maskvai, kad lietuvių tauta nebuvo iš anksto supažindinta su pakeitimu projektu.

Sąjūdžio mitingą pravedė Anties roko grupės vadovas Algirdas Kauspėdas. Kalbėtojų tarpe buvo Vytautas Landsbergis, Zigmastas Vaišvila, kun. Vaclovas Aliulis, Vitas Tomkus ir Kazimieras Antanavičius. Mitingo metu perskaitytos Moralinės nepriklausomybės ir Moralinės vienybės deklaracijos.

Buvo iškelti plakatai su užrašais „Komunistai — būti ar

Nikita Chruščiovas pasitinka prezidentą John F. Kennedy Viena 1961 metais.

Ortega rašo Bushui

Managua. — Nikaragvos laisvės kovotojai ir Sandinistų vyriausybė sutaria, jog naujoji Busho administracija darys naujus žygius, kad būtų baigti konfliktai Nikaragvoje ir visoje Centro Amerikoje.

Sandinistų vyriausybė reiškia norą pradėti taikos pasitarimus su naująja administracija. Tačiau laisvės kovotojai laiko Bushą savo žmogumi, kuris kartu su jais bus už Nikaragvos demokratiją. Šalia Nikaragvos problemų, Bushas turės spresti tuojau ir El Salvadoro reikalus, kuriame komunistų partizanai labai sustiprėjo, nežūrint, kad Amerika remia esančią vyriausybę. Bushui teks tuoj susidurti ir su Panamos generolu Noriega, su kuriuo jis gerai pažįstamas. Idomu, jog Nikaragvos Vidaus reikalų ministras Tomas Borge pasakė, kad naujoji administracija „duoda daug vilčių“.

Ortegos laiškas

„Aš nesu pesimistas dėl ryšių su Amerika, kai prezidentu bus G. Bushas“, kalbėjo sandinistų ministras Borge. Tuoj po išrinkimo prez. Daniel Ortega pasiuntė Bushui laišką, pareiškdamas norą išlyginti blogius santykius. Bushas esąs tas žmogus, kuris galės daryti teisingus sprendimus, negu Reaganas. „Mes pramatome tam tikrą progresą“. Laiške Ortega tarp kitko rašo: „Aš atsimenu, kai mes pasisveikinome Brazilijos kongrese 1985 m. kovo mėnesį, tai Lotynų Amerikos politiniai vadai pradėjo ploti ir pareiškė pageidavimą, kad būtų tarp mūsų kraštų taika. To dabar Nikaragva nori, ir mes manome, kad daugelis amerikiečių nori to paties. Aš manau, jog mes galime kartu dirbdami padaryti, kad tai taptų realybe“.

Pasizadėjimas Contrams

George Bushas po išrinkimo savo pirmojoje spaudos konferencijoje patvirtino savo pažadą remti laisvės kovotojus Nikaragvoje, kurie vadinami contrais. Tačiau jie nepasakė kokių būdu jis rems juos ir kokią politiką nustatys jų atžvilgiu. Diplomatai mano, jog Bushas su savo administracija keis Lotynų Amerikos politiką ir daugiau dėmesio kreips į Meksiką ir kitas regionalines problemas. Nemanoma, kad būtų ta akcija karinio pobūdžio. Šiuo metu nėra jokių žinių, kad Bushas pradėtų pasitarimus su sandinistais, kaip jie to prašo.

Vienas Contras vadų — Alfredo Cesar, pasakė, kad būtų išdavimas, jei Bushas pradėtų pasitarimus su sandinistais be partizanų dalyvavimo. Nikaragvos kardinolą paskutines kelias savaites labai puola sandinistai, ir, manoma, kad tokių pasitarimų atveju, marksistai norėtų jį išjungti iš tų pasitarimų. „Kad būtų dialogas su Ortega, turi būti padaryti pirmieji žingsniai įvesti demokratijai ir atstatyti žmonių teises“, pasakė kardinolas Bravo viešai.

Diplmatinės galimybės

Jei Bushas būtų linkęs pasitarimams su marksistais — sandinistais, tai jis turėtų padaryti kelis diplomatinis žygius. Pirmiausia, turi būti išspręstas Amerikos ambasadoriaus reikalas, nes Richard Melton buvo sandinistų apkalintas subversija ir turėjo iš Nikaragvos išvykti liepos mėnesį. Po to reiktų leisti išduoti visas, leisti Nikaragvos lektuvams nusileisti Amerikoje ir galbūt panaikinti sankcijas, kurias prez. Reaganas įvedė 1985 m.

Be to, Honduras bijo, kad nebūtų nutarta išformuoti Contras kariuomenę, nes tada ten pradėtų daug stipriau veikti komunistų partizanai. Reaganas buvo pažadėjęs, kad to nebus, bet ar Bushas tęs tokią pat politiką Hondurui, dar nėra jį pasisakęs.

El Salvadore komunistų partizanai yra sustiprėję. Diplomatai, kuriems prieinamos žvalgybos žinios, taip samprotuoja: „Ideali Amerikos politika būtų gerai apginkluoti Salvadora kariuomenę, bet tai didelis darbas. Jei komunistiniai partizanai taps stipresniais už kariuomenę, kaip toli Amerika eis, kad būtų sulaukymas komunistų partizanų laimėjimas?“ Ten komunistų partizanai apginkluoja sandinistų Ortega gautais ginklais iš Sovietų Sąjungos ir Kubos.

— Washington Post paskelbė, jog trečiadienį lektuvo nelaimėje Meksikoje žuvęs Izraelio buvusio ministerio pirmininko Shimon Peres karinis patarėjas Amiram Nir, yra pasakęs, jog Amerika ir Izraelis buvo susitarę dėl ginklų pardavimo Iranui ir kad ta slapta misija buvo pavesta vykdyti pulkininkui Oliver North. Visa tai Nir papasakojo redaktoriui Bob Woodward Londone, kuris buvo pažadėjęs to neskelbti, kol Nir yra gyvas. Dabar jis jau galės tą parašyti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus kreipimasi į tikinčiuosius melsti Lietuvai palaimos praėjusį savaitgalį buvo iš anksto, lapkričio 21 d., atspausdinusi „Tiesa“ savo pirmame puslapyje.

— New Yorkan vakar atvyko Sovietų Sąjungos prezidentas ir Komunistų partijos vadas Michailas Gorbačiovas. Sekmadienio televizijos programoje „Meet the Press“ kalbėdamas Sovietų Centro komiteto narys Nikolai Šišlin pasakė, jog Gorbačiovas atveža labai idomius pasiūlymus ir „Kaleidū dovanas Amerikos žmonėms ir visai žmonijai“, bet nepasakė kokias dovanas.

— Argentinos žinių agentūra „Noticias Argentina“ pranešė, jog grupė karininkų ir maždaug 1,000 kareivių su tankais ir artilerija norėjo nuversti dabartinį prezidentą Raul Alfonsin, tačiau šis perversmas nepasisekė. Prez. Alfonsin tuo metu buvo Amerikoje.

— Philadelphiafoje teisme buvo apkaltintas Jugoslavijos generalinis konsulas Bahrudin Bijedic Chicagoje už neleistinas pinigines manipuliacijas. Jis neturi diplomatinio imuniteto, kadangi jo pareigos tik komercinės. Jo krašto ambasadorius turėjo uždėti 150,000 dol. išpirkimo pažadą.

— Venecuelos prezidento rinkimus praėjusį sekmadienį laimėjo buvęs prezidentas Carlos Andres Perez, nugalėjęs konservatorių kandidatą Eduardo Fernandez.

— Londono karališkojoje festivalių salėje sekmadienį įvyko Beethoveno maratonas, kai dirigentas Lorin Maazel dirigavo trims orkestrams visas devynias Beethoveno simfonijas vienos dienos koncerte, kuris buvo skirtas šalpai. Jis dirgavo šešias valandas ir 40 minučių. Tai pirmasis dirigentas, per vieną dieną atlikęs visas minėtas simfonijas.

— Pakistanas naujoji ministrė pirmininkė Benazir Bhutto savo kabinete paprašė pasilikti dabartinį užsienio reikalų ministrį Mohamedą Zia, ir tai reiškia, kad bus tęsiama ta pati politika Afganistano atveju, kurio laisvės kovotojai yra Pakistane radę sau prieglobstį. Bhutto priėmė priesaiką penktadienį ir tapo pirmoji moteris, kuri vadovaus musulmonų kraštui.

— Kinijos komunistų vyriausybė planuoja įvesti akcijų sistemą savo įmonėms.

Reagano-Gorbačiovo-Busho pasitarimai

Šiam pokalbiui sovietai pasiruošė iš anksto

Washingtonas. — Šiandienis New Yorke „ne viršūnių“ susitikimas tarp Reagano, Busho ir Gorbačiovo primena buvusią aną susipažinimo galingųjų sesiją — Chruščiovo — Kennedžio pasitarimą 1961 m. Viena, kurios metu buvo padaryta daug klaidų. Šiuo metu nebus grasinama iš Sovietų pusės, bet bus parodytas lankstumas. Gorbačiovas, kuris trokšta, kad jo užsienio politikai būtų jo vizitui palanki atmosfera, atvažiuos su Vakarams jau parodytais žesiais. Į tai įeina Kinijos užsienio reikalų ministerio vizitas Maskvoje ir jau paskelbti susitarimai, Laisvės radijo transliacijų nebe-trukdymas, išleidimas daugiau žydų į užsienį ir labai atsargiai parodytas kantrumas Pabaltijo valstybių suverenumo klausimais, rašo buvus Valstybės sekretorius ir NATO vyriausiasis viršininkas Alexander Haig New York Times dienraštyje.

Kad nepasikartotų tos pačios klaidos

Jis toliau rašo, jog Bushas, išrinktasis prezidentas, turėtų nesvarstyti Gorbačiovo pasiūlymų bei bandymų palenkinti savo pusę, kad vėl nebūtų padaryta klaidų, kaip 1961 m. Viena. Susitikimas yra atsiveikimo ir susipažinimo ženkle. Bus, aišku, daug sentimentų, nes buvo ilgas kelias nuo tų dienų, kai egzistavo „blogio imperija“, iki šios dienos pietų New Yorke su Kremliaus meistru. Tad šie pietūs gali būti mums ir neskaniūs.

Svarbūs klausimai lieka neatšakoti: ar sovietų laikysena yra padiktuota vidaus suirutės, ar tarptautiniu spaudimu? Ar Gorbačiovas, būdamas geras taktikos žinovas, veda senąją sovietų politiką, ar iš tikrųjų nori praplesti?

Žydų pokalbis su Arafatu

Stockholmas. — Švedijos Užsienio reikalų ministerija pranešė, kad įtakingų Amerikos žydų grupė vakar čia susitiko su PLO vadu Y. Arafatu. Delegacijos nariai paprašė, kad jų pavardės nebūtų viešai skelbiamos ir jie sakėsi neatstovaujant žydų bendruomenei Amerikoje. Tačiau jie reprezentuoja daugelio žydų nuomonę Amerikoje, pasakė švedų ministerijos atstovas Martin Hallqvist. Tai nėra Švedijos ir PLO pasitarimas, bet PLO ir žydų amerikiečių pasitarimas. Švedai padarė pirmuosius kontaktus, kad toks pasitarimas įvyktų.

Švedijos min. pirm. Ingvar Carlsson, kuris lankėsi Prancūzijoje, nutraukė savo vizitą ir sugrįžo į Stockholmą, kad galėtų pasimatyti su Arafatu ir minėti žydų grupę, nes Švedijos vyriausybė suorganizavo šį susitikimą. Izraelio Užsienio ministerija pareiškė, kad yra kvailystė susitikti švedų vyriausybės nariams su Arafatu.

— Washingtono Gynybos departamento atstovas gen. James Abrahamson praneša, jog nutarta sumažinti perpus apsigynimo erdvės ginklus ir jiems išleisti tik 69 milijonus iš numatytųjų 115 milijonų dol.

dėti naują užsienio politiką? Dabartinė situacija reikalauja, kad Busho susitikimas su Gorbačiovu būtų tik bendro pobūdžio. Išrinktasis prezidentas pirmiau turi išbalansuoti savo politiką Washingtono, mažiau retoriką, o daugiau dalykišką. Idomią pastabą pareiškė Baltųjų rūmų spaudos sekretorius: „Vienas prezidentas pasitraukia iš pareigų, tad jis negali daryti jokių pažadų, o kitas prezidentas ruošiasi perimti pareigas, tad ir jis negali įsipareigoti“.

Gorbačiovo skubėjimas

Pas Gorbačiovą spauda pastebi tam tikrą skubėjimą. Jo perestroikos ir glasnost programos dar nedavė gerų rezultatų ir sovietų ekonomija labai slūbuoja. Ir tuo metu, kai jis važiuoja į New Yorką, tautiniai neramumai drebina Sovietų Sąjungą Rytų Europoje ir centrinėje Azijoje. Jo užsienio politika yra ant slidus kelio, sako A. Haig. Neseniai pasirašyta raketų sutartis įgalino sovietus gauti Vakarų kapitalą, bet Gorbačiovo pažadai užsieniui yra didesni, negu jo darbai vidaus politikoje. Dar nebaigtas derybų strateginių ginklų apribojime, neaiškūs pažadai Afganistane, Pietų Afrikoje, Cambodijoje, o skubėjimas turėti žmogaus teisių konferenciją Maskvoje yra iššūkis Washingtonui, kuris šiuo metu neturėtų daryti sprendimo.

Išrinktasis prezidentas neturėtų skubėti; jo administracija privalo gerai susipažinti su sovietų tikslais, kurie ir dabar yra visai skirtingi ir Vakarams nepalankūs. Bushas pirmiau turi rasti bendrą susipratimą su Kongresu. Europa ir Japonija laukia, kaip Bushas tvarkysis su biudžeto deficitu. Nuo to pareis sąjungininkų pasitikėjimas naujoju Amerikos prezidentu.

Su Gorbačiovu — tik po metų

Naujoji administracija turės susidaryti naują strategiją Centro Amerikoje bei kituose regionuose, apsispręsti konvencionalių ginklų klausimuose ir iš naujo peržiūrėti Rytų-Vakarų problemas, o tai užims beveik visus pirmuosius Busho prezidentavimo metus. Tad A. Haig mano, jog G. Bushas tik po metų tegalėtų turėti naudingą pasitarimą su Gorbačiovu. Bet Gorbačiovas dabar nori nustatyti toną ir kalbėtis svarbiais klausimais, kai naujoji administracija dar nėra net susiorganizavusi, ir laimėti. Todėl yra pavojus, kad Bushas nesusigundytų Gorbačiovo vilionėmis.

KALENDORIUS

Gruodžio 7 d.: Ambraziejus, Serva, Daugardas, Domeika, Ringis, Tautė.

Gruodžio 8 d.: Švč. M. Marijos nekaltas prasidėjimas. Zenonas, Gailė, Gedmintė, Kaunis, Guntilda, Vaidginas, Eksuperija.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:03, leidžiasi 4:20. Temperatūra dieną 37 l., naktį 25 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SUKAKTUVINĖ VAKARONĖ CHICAGOJE

Vakaronėn susirinko...

Lietuvių skautijos 70-toje gimtadienio minėjimą Chicagoje lapkričio 18 d. surengė skautininkų, kių Ramovė.

7:30 val. vak. iš Chicago ir apylinkių, jaukion Jaunimo centro kavinėn susirinko gausus būrys įvairaus amžiaus ir laipsnių lietuviškos skautijos narių, dauguma žaliais kaklaraiščiais pasipuošusių. Malonu buvo jų tarpe sutikti iš Clevelando atvykusią LS Seserijos Vyriausią skautininkę v.s.t.n. Stefą Gedgaudienę ir jos pavaduotoją v.s. Meilę Mickienę (ir jos šeimą) iš Washington, D.C. Atsilankė ir LS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. Gediminas Deveikis, ir Akademinio Skautų sąjūdžio vadijos pirmininkė v.s. fil. Danutė Eidukienė, Vyduo Jaunimo fondo pirm. v.s. fil. Vytas Mikūnas, kai kurie LSS Tarybos, o tai pat Seserijos ir Brolijos vadijų nariai. Dalyvavo ir keli buvusieji Tarybos pirmininkai, buv. Vyriausi skautininkai, kės. Buvo čia ir Lietuviškos Skautijos veteranas – pirmosios 1918 m. Vilniuje įsteigtos mišrios draugovės narys v.s. fil. Jonas Dainauskas su žmonele sese Leokadija; buvusių ir dabartinių vadovų, vių, ir skautijos eilinių, kitose visuomeninėse organizacijose atsakingas pareigas einančiųjų. Buvo ir būrelis, žvalaus akademinio jaunimo, ir net penketas čia viešinių asmenų iš ok. Lietuvos. Malonu, kad ir Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza šį vakarą skyrė dalyvavimui jaunimo organizacijos suakties minėjimo vakaronėje.

Iškilminga pradžia, sveikinimai...

Minėjimą trumpu įvadiniu žodžiu pradėjo Ramovės pirmininkė v.s. Albina Ramanauskienė. Gražų sveikinimą ir padėką Lietuviškajai Skautybei, visų joje užaugusiųjų vardu, išreiškė jaunosios kartos atstovė fil. ps. Gailė Eidukaitė.

Visiems sugiedojus Lietuvos himną, mirusieji skautai, tės buvo pagerbti susikaupimo minute ir vyr. skautės v.s. Alidos Vitaitės jautriai perteiktu poeto Mykolo Vaitkaus eilėraščiu „Jūs prisiminus“. Sekė Lietuvos gen. konsulo V. Kleizos nuostirdūs linkėjimai.

Akademinio Skautų sąjūdžio vardu kalbėjo ASS pirmininkė v.s. fil. Danutė Eidukienė. Jos žodžius lydėjo staigmena – iš ok. Lietuvos gauta nuotrauka, kur, spalio 22-23 dienomis vykstant Persitvarkymo Sąjūdžio suvažiavimui, Vilniaus Sporto rūmuose šalia mlžiniškos Lietuvos trispalvės buvo iškeltos iki šiol rūpestingai saugotos Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų ir Lietuvos Skautų Seserijos vėliavos. Šią nuotrauką v.s. D. Eidukienė įteikė LSS Vyriausiajui skautininkui. Minimas įvykis ir nuotrauka sužadino sveigos dalyvius; visi norėjo išgityti nors jos padidintą Xerox kopiją.

LS Seserijos Vyriausias skautininkė v.s. t.n. Stefą Gedgaudienę, prieš dvi dienas grįžusi iš apsilankymo ok. Lie-

tuvoje, pasidalino kelionės išpučiais. Ypač įdomus buvo jos pranešimas apie Tėvynėje atsištiegančius skautus ir susitikimą su kai kuriais jų atstovais.

Sveikinimo žodį tarė ir LS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. fil. Gediminas Deveikis.

Ižodis, apdovanojimai

Iškilmingąją sueigos dalį – skautininko žodį ir garbės žymenimis apdovanojimus pravedė v.s. fil. Sigitas Miknaitis. Kelionis eilėmis apsigijusiam skautininkų rate žodį davė j. ps.

Vakaronėje dainavimui vadovavęs jaunųjų akademikų šešetukas. Kairėje sėdi v.s. fil. Jonas Dainauskas, pirmosios Vilniuje 1918 m. lapkričio mėn. įsteigtos mišrios skautų, čių draugovės narys.

Nuotr. S. Jelionienės

laipsnį pakeltas v.s. prelatas dr. Juozas Prunskis, skautaujantis jau nuo 1926-tųjų metų. Prieš žodį v.s. fil. S. Miknaitis perskaitė žodį duodančiojo biografines žinias, jo skautišką ir visuomeninę, ypač spaudos srityje veiklą. Žaliaji kaklaraištį šiam skautijos veteranui, o savo prieš pusšimtį metų buvusiam skiltininkui, užrišo v.s. fil. Bronius Kviklys. Įdomūs buvo ir Br. Kviklio papasakoti keli atsitikimai iš jų bendro skautavimo dienu.

Padėkos ordinarai buvo pristigti ilgamečiams Lietuviškosios Skautijos darbuotojams j.v.s. Irenai Regienei ir v.s. Juozui Toliuišui, o ordinaras Už Nuopelnus, su rėmėjo kaspinu – muz. Faustui Stroliai.

„Ilgiausių Metų“ L. Skautijai linkint

Antroji minėjimo dalis, sklandžiai pravesta v.s. Alės Namikienės, buvo pradėta rašytojos v.s. Nijolės Jankutės-Užubalienės paskaita apie 70 m. nuolat atsinaujinančią ir vis plačiau sklindančią Lietuvos Skautijos idėją.

Rašytojas v.s. Juozas Toliušis pasidalino mintimis, ką jam reiškia skautybė, nepagalėdama ir vaizdžių savo skautavimo patyrimų.

Skautininkės Rita Fabijonienė ir Irena Šerelienė, daug pasidarbavusios Lietuviškai Skautybei, ypač prisimintinos išliko savo įvairioms skautiškoms stovykloms sukurtois dainomis. Rita Fabijonienė šios sveigos dalyvius pralinksmino humoristiniu kūrinėliu „Mano, mano – viskas mano“, vaizdžiai perskai-

Skautininko žodį davusiam ps. prelatui dr. Juozui Prunskui žaliaji kaklaraištį riša v.s. fil. Bronius Kviklys. Dešinėje – LSS jūrų skautų skyriaus vedėja j.v.s. Dalia Bylaitienė ir LS Seserijos Vyriausias skautininkė v.s. t.n. Stefą Gedgaudienę.

tytu daugiatalentes v.s. Janinos Mikutaitienės.

Programos vedėja, pasitelkusi mūsų veikloje jaunimo gražiabalsius atstovus – s.v. sl. Joną Gražį, v.s. t.n. Liną Meilytę, s.v.sl. Stepą Puodžiūną, ps. Viktorą Puodžiūną, ps. t.n. Renatą Ramanauskaitę ir v.s. Alidą Vitaitę, pravedė Lietuviš-

Sigitas Miknaitis, v.s. fil. Danutė Eidukienė, ps. dr. Juozas Prunskis, V. s. Onai Siliūnienė pasiūlius, visi dalyviai Lietuviškajai Skautybei sugiedojo „Ilgiausių metų“.

Vakaronėi pasibaigus

Skautininkų, kių Ramovės pirm. v.s. Albina Ramanauskienė padėjo visiems sueigos dalyviams, ypač jos planuotojams ir atlikėjams. O jiems dėkoti tikrai verta, nes šios reikšmingos suakties kuklus paminėjimas buvo prarastas jaukioje skautiškoje nuotakoje, įdomiai ir neįstestai.

Vaisinantis užkandėliais ir suaktuviniu raguoliu, buvo maloniai pabendrauta, pasidalinta išpučiais ir žiniomis apie vėliausius įvykius ok. Lietuvoje. Laisvėjimo pastangoms Tėvynėje gausėjant, ir mūsų širdyse šviesiau nušvinta ilgai puoselėjamos viltys. Ir „Lietuva brangi“, ir Lietuvos himnas ilgesingai ir ryžtingai skambėjo šioje sueigoje.

Visi šios suaktuvinės vakaronės dalyviai skirstėsi dėkingsi skautininkų, kių Ramovės valdybai – j.s. Bronei Stravinskienei, v.s. Onai Siliūnienėi, s. Viktorui Lesniauskui, s. Nijolei Balzarienei, j.s. Vladui Rupinskui, j.v.s. Daliai Bylaitienei, s. Danai Kurauskienėi, o ypač v.s. Albinai Ramanauskienėi už suteiktą progą paminėti mums visiems brangią suaktį, ypač, kad iki šiol Chicagoje nebuvo suruošto formalaus ir bendro visiems Lietuviškos Skautijos 70 metų minėjimo. O labai, labai reikėtų! Nejaug bus pasitenkinta tik uždarais atskirų vienetų minėjimais!

IR

Chicago Skautininkų draugovė ir svečiai praėjusių metų kalėdinėje sueigoje. I eil. iš k.: Stefą Viliūnienę, Bronę Variakojienę, Oną Rozniekiene, kun. Juozas Vaisnys, S.J. Grasilija Meiluvienė, Danutė Eidukienė, Marija Ročkuvienė; II eil. – Malvina Jonikienė, buv. Rajono vadas Antanas Pauzulis, Aleksandra Likanderienė, Nina Norienė, Regina Kučienė, Irena Vaitkienė, Alė Namikienė, Halina Moliejienė; III eil. – Bronė Černienė, Lilija Kizlaitienė, Svajonė Kerelytė, Eva Paulauskienė, Vida Milavickienė, Adelė Izokaitienė, Jolanda Kerelienė; IV eil. – Gediminas Janula, Gediminas Deveikis, Adona Palukaitienė, Viktoras Garbonkus ir Sigitas Miknaitis.

Nuotr. Jono Tamulaciū

APTARĖM VEIKLOS PLANUS

„Nerijos“ jūrų skautų tunto vadovės – tuntininkė j.ps. Vija Paulienė, j. psl. Audronė Gulbinienė, j. ps. Vilgailė Lendraitienė, g.v.v. Daina Rudaitienė, g.v.v. Laura Lapinskienė, g.v.v. Taidą Rudaitytę ir g. valt. Milda Rudaitytę lapkričio 15 d., susirinkusios pas g.v.v. Aušrinę Valaitienę Chicagoje, lapkričio 15 d. aptarė tunto veiklos planus. Visoms susirinkus, lyg tyčia visoje apylinkėje neveikė elektra, tad buvo susėsta prie žvakėmis apšviesto stalo. Posėdžiui įpusėjus, įsijiežė ir elektra.

Posėdyje buvo apsvastyti Kazuko mugės darbai, ateinančios sueigos ir tunto įvykiai. Gruodžio 10-11 dienomis numatyta dalyvauti Lietuvių centre, Lemonte, vyksiančiame skautų bazare. Iškilmingoji Klaipėdos dienos sueiga ruošama ateinančių metų sausio 29 d. Lemonte. Šv. Jurgio sueiga numatyta balandžio 23 d. Jan-

SKAUTININKŲ KALĖDINĖ SUEIGA

Chicago skautininkų draugovė ruošia tradicinę kalėdinę sueigą, į kurią kviečia atsilankyti visas Chicagoje ir apylinkėse gyvenančias skautininkes ir skautininkus malonoje nuotakoje praleisti skautišką popietę sekmadieni, gruodžio 18 d., 1:30 val. p.p. Del vietos ir pietų rezervacijos kviečiama iki gruodžio 11 d. pranešti sesei Aldonai, tel. 471-0811.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sest. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KERNAVĖS KŪČIOS

Rengiamos gruodžio mėn. 11 d. 5 v.v. Jaunimo centro mažojoje saleje. Kernavietės kviečia visas savo seses, tėvelius ir bičiulius atvykti ir kartu pasidžiaugti gražiaja lietuvių tradicija, žengiant į didžiąją Kalėdų šventę.

Aptarusios veiklos planus, visos skirstėsi pasiruošusios vykdyti užsibrėžtus darbus.

g. valt. Milda Rudaitytė

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. 742-0255

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
„Contact lenses“

2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889

Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100

11800 Southwest Highway

Palos Heights, Ill. 60463

(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą

Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinetai)

Priimašio Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.

Tel. 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY

DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Kabineto tel. RE 7-1168;

Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir

ketv. 9-12 Penkt. 2-7

STABDYS LAISVĖS PROVERŽIAMS

Stalinas, Chruščiovas, Brežnevas ir kiti trumpiau valdę Sovietų sąjungos diktatoriai dar vis toleravo jų konstitucijos punktą, kad respublikos gali atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Tiesa, tai buvo daugiau dėl užsienio propagandos, kaip dėl tikrovės, bet visgi tas punktas pasiliko. Šiais metais Estija ir kiti kraštai norėjo tuo pasinaudoti, tačiau Gorbačiovas Estijai ir kitiems pasakė prieš, norėdamas iš viso tą punktą iš konstitucijos išbraukti. Tam ypač pritaria ir senieji biurokratai.

Jei taip klostosi, tai ko galima tikėtis iš tolimesnio Gorbačiovo politinio vairavimo. Čia mums kai kurių nuorodų pateikia gerai Sovietų gyvenimą pažįstantis Vladimiras Bukovskis, žmogaus teisių sąjūdžio steigėjas Sovietų Sąjungoje, praleidęs 12 metų Sovietų kėliniuose ir vergų darbų lageriuose bei psichiatrinėse ligoninėse. Jis buvo išleistas mainais už išleidžiamą Čilės komunistą. Jis yra baigęs Maskvos valstybinį universitetą, baigęs Cambridge univ. ir gilino studijas Stanfordo universitete. Yra parašęs keletą knygų, jų tarpe savo autobiografinį kūrinių „To Build a Castle: My Life as a Dissenter“.

Su juo išsamų pasikalbėjimą paskelbė laikraštis „Register“. Bukovskis pripažįsta, kad Gorbačiovas pasiekė Sovietų politinio gyvenimo pilną kontrolę. Jo programa buvo patvirtinta 19 partijos suvažiavime. Žinoma, nėra visiškai nuomonų vienodumo. Sovietų sąjungai gresia ekonominė, socialinė, o taip pat ir politinė krizė. Gorbačiovas planuoja kaip nors tarp jų išlaikyti, bet jeigu užguls abidvi krizės, sunkumai bus dar didesni.

Ekonominio gyvenimo atžvilgiu yra nusistatymas, kad komunistų partija būtų pilnoj kontrolėj nuosavybės ir kontroliuotų gamybos priemones. Taip paliekama valstybinė nuosavybė ūkinio institucijų ir gamybos priemonių, tačiau stipriai linkstama, kad partija trauktųsi nuo vadovavimo ūkiniam gyvenimui, paliekant vietos privačiai iniciatyvai, leidžiant patiemis piliečiams daryti ūkinio vadovavimo sprendimus, o partijai paliekant tik kontrolės galia. Bukovskis net mano, kad Gorbačiovas turbūt pats nebetiki į marksizmą.

Norėdamas prarasti Sovietų konstitucijos reformą, Gorbačiovas siekia valdomosios galios suskaldymo: aukščiausiajį tarybą būtų įstatymų leidimo institucija, vyriausybė diriguotų administraciją, ekonominį gyvenimą, o partija vykdytų ideologinę priežiūrą, vis dar laikantis leninizmo. Tačiau dabar, kaip Bukovskis skelbia, paties Gorbačiovo galia įstatymų leidyboje bei skelbime ir vykdomosios valdžios vadovybėje ir ideologiniuose sprendimuose yra ypatingai didele. Galutinėje sąskaitoje visos tos suplanuotos reformos tik padidins partijos įtaką.

Pačioj partijoje Gorbačiovas dėl privilegijas pamėgusių biurokratų dar turi sunkumų. Jam reikia paramos iš kitur ir to jis susilaukia iš intelektualinių sluoksnių, kurie sutiktų pakelti ir sunkesnes ekonomines sąlygas, kad tik būtų duota spaudos laisvė ir teisė skaityti

knugas be cenzūros. Gorbačioviui tai nebrangi kaina ir tai jis duoda. Jam sunkiau su gyventojų masėmis, kurios ištroškusios ekonominių pagerinimų, pilnų lentynų krautuvėse. Pats pasitikėjimas partija gyventojų masėse jau seniai nublūkęs. Tačiau, ir nušalinus partiją nuo ekonominio gyvenimo vadovavimo, dar reikėtų išstisios kartos susilaukti naujos stipresnės darbo iniciatyvos, nes per 70 metų gyventojai, smilkę dabartinėje komunistinėje nartarkoje, yra išblokšti iš privačios iniciatyvos tvarkymosi būdo ir tik naujojoje generacijoje bus galima pilno atsinaujinimo siekti. Dabar Sovietų Sąjungoje darbštumo ryžtas ir net sugėbėjimas yra sunaikinti.

Religijos atžvilgiu Gorbačiovas linksta į tą liniją, kokios Sovietai griežėsi karo krizės laiku: labiau susiderinti, pripažįstant Bažnyčią socialiniu veiksmu, ieškoti jos teigiamo bendravimo. Tačiau Bukovskis numato, kad Bažnyčia niekada nebus stiprus socialinis partneris Gorbačioviui, nes ji reikalauja pilnos sąžinės laisvės ir tvarkosi savais, ne leninistiniais idealais. Gal tik stačiatikių Bažnyčia pasiliks artimesnė Gorbačiovo režimui, bet Bažnyčia vis tiek negalės vaidinti lemiamo vaidmens ekonominiame, socialiniame, politiniame gyvenime. Partijos diktatūros krašte tam nėra sąlygų.

Gorbačioviui sudarė sunkią problemą pakraščių tautybės. Jis buvo nusistatęs, kaip liudija Bukovskis, suteikti joms ekonominę autonomiją, tikėdamasis, kad tai padės išbristi iš ūkinės krizės, tačiau kiek atleisti varžtai net palenkė tuos kraštus siekti nepriklausomybės ir atsiskyrimo. Prieš tai stojo ne tik senoji gvardija, bet ir pats Gorbačiovas. Pasikalbėjime Bukovskis prisipažino, kad jis nėra tikintis krikščionis, tačiau, kai jis išėjo į kovą dėl žmogaus teisių, įsitikino, kaip krikščioniškoji filosofija gali būti svarbi parama toje kovoje. Jis pripažįsta, kad yra krikščionys ir skaitęs daug religinės literatūros.

Vakarių spauda yra labai susidomėjusi įvykiais Pabaltijo valstybėse ir naujais laisvės proveržiais kitur. Duoda gausiai informacijų ir tas dėmesys yra nemažas spaudimas Maskvai. Gorbačiovas supranta, kad reikia kai ko daugiau, negu buvo iki šiol. Bent spaudoje už geležinės uždangos leidžiama daugiau pasisakyti. Vilnių leidžiamas „Literatūra ir menas“ pabrėžia, kad reikia greičiau išspręsti Lietuvos suverenumo siekimus. Drasiau pasisako prieš Maskvos kontrolę. Straipsnyje J. Avyžius rašo: „Turiu galvoje LKP CK antrąjį sekretoriaus postą, kurį pagal nusistovėjusią stačiatikinę praktiką užima ne vietos gyventojas, o iš sąjunginio centro priemestas partinis darbuotojas. Daugiau kaip per 4 dešimtmečius respublika turėjo bene penketa, gal net daugiau, pradedant Suslova, teikusiu brolišką pagalbą „respublikos valdžiai tremiant žmones į Sibirą, baigiant Nikitinu“... Pažymima, kad jie neįsako ne žodžio lietuviškai. Jie visi, nesuvokdami tautos interesus, kultūros, vykde tariamą internacionalinę misiją „brukti tautoms laimę per prievartą“.

Juoz. Pr.

LIAUDIES MENAS IR LIETUVIŲ KULTŪRA

Lietuvių kultūros medis laiko tekmeje išaugo ir išsišakoję. Pradinės lietuvių kultūros sritys praeityje buvo kalba, tautosaka, dainos, muzika ir liaudies menas. Lietuvių mokslininkai, rašytojai, muzikai bei dailininkai iš protėvių primityviosios kultūros ją išugdė į europiejių tautų kultūrų lygį. Augant lietuvių kultūrai kai kurios sritys pasuko tarpautinės kultūros linkme, o kitos išaugo į etninę-tautinę kūrybą. Kalbininkai iš šnekamosios sodiečių kalbos išugdė rašomąją lietuvių kalbą, rašytojai pagal senovės pasakas, padavimus ir legendas sukūrė naują literatūrą, kompozitoriai muziką, dainas operai, choreografai perstilizavo tautinių šokių, dailininkai iš primityvaus liaudies meno kūrinių išugdė taikomąją lietuvių dailę, pritaikytą šių laikų lietuvių gyvenimo sąlygoms. Neatsilikio ir architektai, tyrinėdami senovės lietuvių statybą, ir būdingus jos bruožus naudojo naujajai architektūrai viešiesiems pastatams, paminklams ir gyvenamiesiems namams. Žodžiu sakant, primityviosios lietuvių sodiečių kultūros sėklos ir buvo pagrindiniai pradai, išauginant tautinės lietuvių kultūros medžius.

Šios vasaros Lietuvių Kultūros kongreso įvairių kūrybos sričių atstovai ir nagrinėjo, kas išievių pasiekta, ugdant lietuvių kultūrą, ir buvo siūlomos gairės ateičiai liuanistinio ugdymo bei puoselėjimo linkme. Kultūros kongresas apėmė bemaž visas kultūros šakas, įskaitant ir lietuvių liaudies meną — tautodailę. Pastarajai buvo pakviesti vadovauti dail. Tamošaičiai. Tautodailės sekcijos pranešėjų santraukos buvo iš anksto išspausdintos „Pasaulio Lietuvių IV kultūros kongreso“ vadove, kad susirinkę kongreso klausytojai sužinotų svarstybų turinį. Pratiėjus kultūros kongresui buvo laukta, kad spauda paskleis plačią pasaulyje išsisklaidžiusiems lietuviams, kas iki šiol pasiekta lietuvių išievių kultūros srityje ir kokie buvo siūlomi kultūros darbo planai ateičiai. I Tamošaičių namus ateina daugiau kaip 15 periodinės spaudos leidinių. Nusi-vylėme, kai bemaž pusę tų leidinių visiškai nepaminėjo ar neaprašė lietuvių Kultūros kongreso darbų. Dalis spaudos tik po kelių sekcijų aprašė (Dirva), o kitas — nutylėjo, arba nekultūringai posakiais kri-

ANTANAS TAMOŠAITIS

tikavo (Pasaulio lietuvis). Lietuvių kultūra tai ne vienos kurios partinės pakraipos monopolis, o visų lietuvių išievių rūpestis. Dr. Genovaitė Kazokienė net buvo pakviesta iš Australijos, dalyvavo pranešime apie liuanistinę tematiką dailės kūriniuose, o kultūros kongreso aprašymuose nė žodžio. Kadaisė poetas Adomas Mickėvičius yra pasakęs: „Išievią nieko neįsako, o tik pagadina“.

Spaudos nutylėtą arba pasaiptą tik paminėtų sekcijų tarpe buvo ir lietuvių liaudies menas — tautodailė, nors sekcijai atstovavo asmenys, parašę mokslinių ir meninių veikalų bei visus išievių metus bedirbą lietuvių kultūros dirvonuose tarp lietuvių ir svetimtųjų. Tautodailės sekcijos narė Aldona Veselkienė Chicago lietuvių Tautodailės instituto steigėja ir tautodailės puoselėtoja nuo 1948 m. buvo parengusi ir atsivežusi porą vaizdų, bet nebuvo skirta laiko jų rodymui, o tik pranešimui apie jų reikalingumą.

Taigi keliais bruožais noriu paryškinti liaudies meno — tautodailės įnašą lietuvių kultūrai. Lietuvių liaudies menas yra seniausia liet. kultūros apraška. Archeologai yra atkasę priešistorinių laikų piliakalnių ir senkapių, kuriuose surado meniškas raštus graviruotų žalvarinių bei sidabrinių apyrankių, sagių, raštuotų juostų skiautelių, audimo įrankelių, meniškų amuletų ir kitų įvairių papuošalų (žūr. Lietuvių enciklopedija XV, Encyclopedija Lituanica I).

Dr. J. Basanavičius įrodinėjo, kad kryžiai — kopyltulpiai turi bendrų bruožų su archeologiniais radiniais (J. Basanavičius „Lietuvių kryžiai archeologijos š. esojė, 1912“).

Generolas, archeologas V. Nagevičius tyrinėjo Apuolės ir kitus piliakalnių ir atkasę visą eilę meniškų žalvarinių papuošalų pavadė menininkams (meno istorikui Ign. Šlapeliui, dr. H. Kairiukštytei-Jacinienei ir dail. Antanui Tamošaičiui) ištirti, kiek panašumo yra priešistorinių žalvario dirbinių ornamentikoje ir XVIII-XIX a. lietuvių liaudies meno raštuose. Anų tyrinėjimo nuomonės išspausdintos VI. Nagevičiaus studijoje: Mūsų pajūrio medžiaginė kultūra VIII-XIII amž.

Lietuvių liaudies meno tąsą amžių raidoje pripažįsta

žymiausi lietuvių kultūros tyrinėtojai dabartinėje Lietuvoje ir išievių. Liaudies menas tai bene vienintelė ir seniausia lietuvių kultūros sritis nuo proistorinių laikų. Meno istorikas ir muziejų direktorius prof. Paulius Galaunė ilgus metus tyrinėjo lietuvių liaudies meną ir parašė mokslinį veikalą: „Lietuvių liaudies menas“, 1930 m., kuriame išvardina visą eilę mokslininkų, lietuvių ir kitataučių, tyrinėjusių senąją lietuvių liaudies meną ir jų parašytus straipsnius bei veikalus įvairiose kalbose.

Devyniolikto amž. viduryje, klestint romantizmui, itin susidomėta Vakaru Europoje sodiečių kūryba, pradėta steigti tos rūšies muziejus, tyrinėti sodietiškus papročius, aprašyti įvairias sodietiškas apeigas, jų dailę bei folklorą. Kai kituose pažangiuose kraštuose jau buvo pranykę senieji sodietiški papročiai, mažlietuvių gyvenimas buvo plačiai aprašomas vokiečių spaudoje bei leidiniuose išryškina jū kūryba. Įvairių tautų mokslininkai ir menininkai pažvelgė į sodietišką kūrybą kaip pirmąjį šaltinį, ugdant tautinę kultūrą.

Lietuvių visuomenė XIX a. pabaigoje mažai tekreipė dėmesio į liaudies meno dirbinius, bet Amerikos lietuvių veikėjai susirūpino, kad Lietuvai su liaudies menu ir spauda būtų atstovaujama 1900 metų Paryžiaus Pasaulinėje parodoje. Iš Didžiosios Lietuvos per sieną buvo pervežti ir Mažąją Lietuvą tai parodai eksponatai, o taip pat dalis jų surinkta ir iš mažlietuvių. Paryžiaus paroda gerai buvo įvertinta, o taip pat buvo išspausdintas lietuvių skyriaus katalogas (Jonas Žilius: Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. Plymouth, Pa., 1902). Pagaliau M. K. Čiurlionis, organizuodamas Lietuvių Dailės parodas Vilniuje, per spaudą kreipėsi į lietuvių visuomenę: „kreipdamasis ypatingai į gerbiamuosius tautiečius ir tautietes, gyvenančius sodžiuje... prašau... juo greičiau prisijusti savo gražius išdirbinius... juostas, divonus, žiurtus... papuoštus savotiškai, senovisku lietuvių būdu... „darbeliai“, kurie vienodi visose beveik tautos ir neturi nieko bendro su liaudies, o ypač su lietuvių dailė — užtatai tokių dalykų prašome mums nusiųsti, o jų vietoj juo daugiau juostų, prijuosčių...“ (Vilniaus Žinios 1908 Nr. 251).

Taigi M. K. Čiurlionis labiau

LIETUVIŠKOS NUOTRUPOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Jeigu pradėčiau vardinti spalio-lapkričio mėn. Vakarų Vokietijos, Austrijos ar Šveicarijos spaudoje įdėtus straipsnius Lietuvos ir Pabaltijo valstybių klausimais — tikrai jie netilptų keliuose šio dienraščio puslapiuose. Ir ne tik spauda, bet taip pat ir radijas, televizija nepagailejo joms brangaus laiko, supažindindama klausytojus — žiūrovus su naujaisiais Pabaltijo valstybėse įvykiais, ne vieną kartą, parodydama ekrane šių kraštų žemėlapi, vaizdus, demonstracijas.

Radio žinioms „laikau“ du aparatus, išjungdamas juose Frankfurto ir Stuttgarto stotis, neužmiršdamas taip pat laiku iškreusyti televizijoje žinių. Deja, stebiuosi „American Forces Network“ televizijos tyla (specialiu įtaisytu prietaisu apratė „pagaunu“ ir šią stotį), neskelbiant jokių Pabaltijo naujienų, lygiai kaip ir J. Pauley bei Bryan Gumbel 4 val. p.p. Europos laiku satelitu duodamos programos žinias AFN stotiai. Idomu, ar Kanados ir JAV stotys taip pat yra šykščios Pabaltijo klausimams, kadangi iš gaunamų lietuviškų laikraščių pranešimų susidariau vaizdą, kad spauda gan plačiai komentuoja paskutinius Lietuvos įvykius.

Tad neminėsiu „nesenos praeities“ įvykių mūsų tėvynėje, nurodymams tik didelėm raidėm duotus pranešimus pvz. „Konzessionen an das Baltikum — nuolaidos Pabaltijui“, sumint demonstracijas „in Wilna“, reikalaujant autonomijos ir karu kritikuojant „lietuviško parlamento nenorą“ siekti Estijos nuosprendžio.

Kiek žinau šio pranešimo, dalis vokiškos spaudos stambiom raidėm pranešė, kad naujas Izraelio parlamento pirmininkas Dovas Šilanskis, didelis Izraelio-Vokietijos bendradarbiavimo priešas, pareiškė, kad jis niekuomet vokiečių neįsties rankos, niekuomet neįkels kojos į vokišką žemę. Lietuvoje gimęs Dovas Šilanskis gyvas išliko Dachau stovykloje, tačiau joje praradamas visą savo gimine. Izraelin išemigrovo 1948 m.

Beveik pusė Vakarų Vokietijos Bundestago — parlamento narių gauna vokišką „Elta“.

vertino liaudies meną negu rankdarbius, o Kultūros kongreso kai kuriems aprašinėtojams reikėtų įgyti daugiau kultūros liaudies meno srityje.

Prieš mėnesį laiko, parlamentaro Fridricho Vogelio sekretorė (nemaišyti su opozicijos vadu H. J. Vogeliu ir jo broliu Bernardu!) paprašė manęs daugiau informacijų apie demonstracijas Pabaltijoje ir bendrą padėtį. Gorbačiovo reformų metu. Mat F. Vogel priklauso žmogaus teisių komitetui, kuris savo posėdyje nutarė ištirti padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Kiek turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn. 22 d. atsakyme sekretorė dėkoja už plačią medžiagą, kartū turėjau informacijos (dalį išverčiau iš lietuvių kalbos, dalis buvo anglų, likusi vokiečių kalba), pasiūniau sekretorei, prašydamas man atsiųsti komiteto posėdžio protokolo nuorašą. Deja, gautame š.m. lapkričio mėn

Welcome To America, General Secretary Gorbachev!

We're grateful for your programs of openness through *glasnost* and restructuring through *perestroika*.

We stand in solidarity with your efforts at de-Stalinization and at filling the blank pages of history.

We support your desire to build a monument to Stalin's victims in Moscow, Russia.

We urge the erection of similar monuments in the capitals of the Baltic countries of Lithuania, Latvia and Estonia, where millions still remember Stalinist terror.

We wish you the courage to be totally open with the world by acknowledging the fact that Stalin illegally occupied the Baltic countries in 1940 after striking a deal with his partner, Hitler.

May you have success, Mr. Gorbachev, in making your actions speak as loudly and clearly as your words by recognizing that Lithuania, Latvia and Estonia have the right to self-determination.

Survivors of Stalin's Crimes Living in the West

Šis pilno puslapio skelbimas randasi šiandienos Washington Times laikraštyje.

- Washington Times pasiekia didelį skaičių įtakingų vaidžios atstovų ir pareigūnų.
- Skelbimas pabrėžia, kad laukiama persitvarkymo praplėtimo ir pripažinimo, kad Pabaltijo kraštai buvo nelegaliai okupuoti.
- Gorbačiovas raginamas leisti Lietuvai, Latvijai ir Estijai apsispręsti už laisvę.
- Skelbimas buvo suprojektuotas privačia adv. Povilo Žumbakio iniciatyva. Išdėstymą parengė Audronė Razgaitienė. Skelbimo išlaidų dalį sutiko padengti ALT-a, JAV LB-ė ir Estonian American National Council.

Jūsų aukos padės padengti likusias išlaidas ir parems panašius žygius ateityje!

Aš noriu paremti šį projektą ir panašius
ėjimus ateityje. Tam tikslui aukoju:

\$15 \$25 \$50 \$

Vardas, Pavardė

Adresas

Čekius rašyti ir siųsti:
Ethnic Community Services,
7 So. Dearborn, Chicago, Ill 60603.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąži-
ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

**GREIT IR SAŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.**
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosa-
vybę, taip pat pristatysim pagal pagei-
davimą, sąrašą parduodamų namų jūsų
ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemie-
ty. Suinteresuoti prašau skambinti ar
užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

**RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA**
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3206½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įžmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

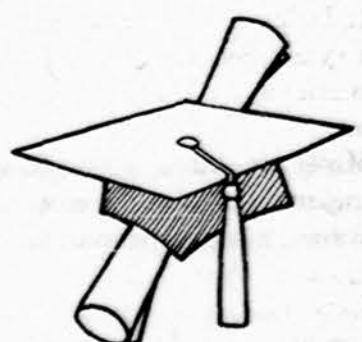
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

KINIJOŠ STEBUKLAI
15 dienų • Vasario 15, 1989
Tik \$1,995
skambinkite arba rašykite
Rev. John Vokutskas
P.O. Box 378
Early, IA 50535
(712) 273-5482

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus
naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

An
Investment
in the future

**U.S. SAVINGS
BONDS**

Buy them where you
bank or work.

STAMBUS PAPILDOMAS INASAS

Lietuvos savanorio Fulgento Janonio ir jo žmonos Marijos vardu Lietuvių Fonde sudarytas stipendijų fondas, į kurį ligi šiol buvo įnešta 25,000 dolerių. Papildydama tą sumą, Marija Janonienė dabar įnešė dar 1,000 dolerių. Tuo būdu to stipendijų fondo pagrindinį kapitalą šiuo metu sudaro jau 26,000 dolerių. Gaunamais nuosimčiais už tą sumą šelpiami gabūs, bet neturtingi lietuvių studentai, kad jie galėtų išeiti mokslą ir tapti lietuvių tautai naudingais. Šia prasme Marija Janonienė šviečia gražiu pavyzdžiu kitiems. Ji su savo vyru Fulgentu išmokslino savo sūnus, o dabar, kukliais ištekliais padeda dar kitiems siekti mokslo. Fulgentas Janonis mirė 1979 m. rugsėjo 11 d., o Marija Janonienė yra pensininkė. Pasiekę šį kraštą, jie buvo paprastais fabriku darbininkais.

LAISVĖS KOVOTOJŲ PAGERBIMAS

Stasio Augonio vadovaujamos Jono Vanagaičio šaulių kuopos lapkričio 20 d. Bostone surengtas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 70-ties metų sukakties minėjimas buvo originalus, išsiskyręs iš kitų ankstesnių tos rūšies minėjimų. Jis pradėtas šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis. Šv. Mišias atnaso ir pamokslą pasakė klebonas kun. Albertas Kontautas, asistuojamas buv. klebono kun. Antano Baltrušio. Po pamaldų, salėje po bažnyčia iškilmingai susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Stasys Augonis; jį pravedė Česlovas Kiliulis. Pagrindiniu kalbėtoju buvo „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis, o meninę programą atliko sol. Ona Aleksaitė, akompanuojama komp. Jeronimo Kačinsko. Augonio sudaryta montaža atliko jaunimo atstovai: Daiva Kiliulytė, Jonas Navickas, Alysa Šnipaitė ir Rimas Kiliulis.

Minėjimo ir pagrindinės kalbos vedamoji mintis – dabartinėmis sąlygomis Lietuvos kariuomenės minėjimas – tai pagerbimas Lietuvos laisvės kovotojų, kurių gyvybių aukos nuolat didėja. Visa kalba buvo iliustruota kruopščiai paruoštomis skaidrėmis ir perpinta muzika. Šiais reikalais kalbėtoju Petru Viščiui talkino inž. Kazys Daugėla, Vytautas Sužiedelis ir Aidas Kupčinskas. Pabrėžta, kad buvusius iškilmes prie paminklo nežinomam Kareiviui Karo Muziejaus sodelyje Kaune dabar pakeitė lietuvių masiniai susibūrimai prie Vilniaus katedros ir Gedimino pilies, kur demonstracijos kovojo už Lietuvos laisvės atstatymą, tą patį idealą, už kurį savo galvas padėjo savanoriai, Klaipėdos sukilimo dalyviai, partizanai ir kiti. Didžiausia pagarba jiems – tai vykdytas jų idealo, kuriuo yra laisva, nepriklausoma Lietuva.

Minėjime buvo visi tokiam minėjimui reikalingi elementai: vėliavos, malda, himnas, žuvusių pagerbimas, bet visa tai atlikta kitaip, negu visuomet, išvengiant šablono. Ateityje rengiant įvairius minėjimus, reikėtų ieškoti naujų būdų ir išradingumo, kad minėjimai būtų patrauklūs ir įdomūs.

AKT. H. KAČINSKO PLOKŠTELĖ

Šiomis dienomis jau pasirodys akt. Henrico Kačinsko įkalbėtų lietuvių literatūros klasikų kūrinių plokštelė. Dail. Pranas Lapė pasigėrėtinai atliko savo darbą, sukurdamas plokštelės

viršelius dailių aktorius portretą. Dabar telieka užbaigti plokštelės gaminimą, kuris pavestas plokštelių gaminimo firmai „Vogt“. Plokštelė bus graži ir prasminga Kalėdų dovana.

Visuomenė gyvai domisi leidžiama plokštele. Dar jai nepasirodžius, užsakymai plaukia. Pirmoji plokštelė užsisakė dail. Anastazija Tamošaitienė iš Kanados. Plokštelės kaina: 10 dol. be persiuntimo. Ją galima iš anksto užsisakyti (savo reikams ar platinimui) pas leidėjus: A. Gustaitis, 860 Third St., So. Boston, MA 02127; A. Petrutis, 73 Centerville Ave., P.O. Box 367, West Hyannisport, MA 02672; P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Prasių plokštelę pasiųsti paštu, prie plokštelės kainos reikia pridėti dar persiuntimo išlaidas.

P. V.

BALTŲ KONCERTAS

Nauju koncertų sezonu Baltų draugija mini savo koncertų 30-ties metų sukaktį. Pirmas naujo sezono koncertas įvyko lapkričio 16 d. The First & Second Church salėje Bostone. Jame programą atliko smuikininkė Linda Veleckytė iš Chicagos su pianistu dr. Saulium Cibu, latvių liaudies instrumentų ir dainos ansamblis Kolibri ir estas pianistas Rein Rannap, 1987 m. pasitraukęs iš Estijos į vakarus. Programa užtruko ilgai, gal net per ilgai, estui pianistui dinamiskai skambinant daug daugiau kūrinių, negu programoje buvo numatyta. Muzikos žinovai perdug nesizavėjo jo atlikimu, bet publikai jis patiko, susilaukdamas daug aplovismentų ir gėlių.

Lietuviams gražiai atstovavo smuikininkė Linda Veleckytė su pianistu dr. Saulium Cibu, atlikdami Kazio Viktoro Banaičio sukurta sonata.

Publikos susirinko daug, daug daugiau, negu kituose tos rūšies koncertuose iš dalies todėl, kad tai buvo suaktyvinis koncertas, o iš dalies todėl, kad jame programą atliko visų trijų tautų meno atstovai. Tokiais koncertais Baltų draugija atlieka reikšmingą darbą, palaikydama glaudų bendradarbiavimą tarp trijų kaimyninių tautų, ištiktų vieno likimo. Koncertų lankymą apsunkina stoka vietos automobiliams pastatyti, bet viešo susisiekimo priemonėmis privažiavimas neblogas. Rengiami koncertai susilaukia atitinkamo atgarsio vietos amerikiečių spaudoje, atkreipdami vietos visuomenei dėmesį į Pabaltijo tautų likimą ir kultūrinį lygį.

VLIKO SEIMAS

Lapkričio 11-13 dienomis Bostone vyko Vliko seimas, kuriam rengti iš anksto buvo sudarytas komitetas. Jam vadovavo dr. Algirdas Budreckis. Seimo programa taip sudaryta, kad jis galėtų atlikti ne tik tiesioginį savo uždavinį, bet taip pat suartintų Vliką su vietos lietuvių visuomene, kurios parama ir talka būtina Vliko sėkmingai veiklai. Šiuo tikslu prieš seimą įvyko Vliko valdybos narių pašnekesys su vietos visuomene, kuriam vadovavo Juozas Rentelis, o šeštadienį vakare – banketas, kuriame kalbėjo Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Parodyti filmai iš de-

monstracijų Vilniuje. Meninę programą atliko Daivos Matulionytės-de Sa Pereira vadovaujamas Bostono vyrų sekstetas. Gausiai dalyvavo Bostono ir apylinkės lietuvių visuomenė.

Seimas vyko Quality Inn viešbutyje, o pašnekesys ir banketas – So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos patalpose. Sekmadienį šv. Mišios buvo aukojamos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Į seimą atvyko 36 atstovai 15-kos grupių, sudarančių Vliką. Šalia jų, sprendžiamu balsu, dar dalyvavo valdybos nariai, tad viso susidarė daugiau negu 40 asmenų su balsavimo teise. Seimui vadovavo Teodoras Blinstrubas, Juras iš Didžiosios Britanijos ir Bronius Bieliukas. Seimas susilaukė daug sveikinimo žodžių ir raštu. Jame išklau-syti Vliko valdybos pranešimai, Tautos fondo pranešimai, diskutuota dėl jų, aptarta eilė aktualių klausimų, priimtos rezoliucijos. Seimas baigtas Lietuvos himnu.

Prieš seimą plačiai informaciją apie Vliką ir jo atliekamą darbą savo iniciatyva ir lėšomis perdavė „Laisvės Varpas“, o seimo metu, vėl daugiau negu pusę programos skyrė pasikalbėjimui su Vliko pirmininku dr. Kaziu Bobeliu ir Tautos fondo pirmininku Juozu Giedraičiu. Tai suartino lietuvių visuomenės dali, negalėjusią dalyvauti nei Vliko seimo posėdžiuose, nei ta proga organizuotose renginiuose. Būdami namuose, iš radijo programos jie gavo pilną Vliko veiklos ir seimo eigos vaizdą.

Sekant Vliko seimą ir jo renginius, kilo keli klausimai. Pirmas, kodėl seimo organizatoriai, Vliko valdyba ar rengimo komitetas, nepasirūpino, kad po kiekvienos dienos darbų būtų išleistas biuletenis, kuris būtų pateikęs visus tos dienos darbų aprašymus ir tų darbų atlikėjus. Toks biuletenis būtų daug patarnavęs Vliko darbui ir seimo eigos bei nuotakos nušvietimui. Antra – gražiai išleistame seimo programos leidinyje įrašytos Bostono vyrų seksteto narių pavardės, bet nepamirėta, kas tam sekstetui vadovauja, kas paruošė seksteto programą, kurią publika labai šiltai priėmė. Trečia – po banketo, rengimo komisija ir Vliko pirmininkas daug kam dėkojo už atliktą darbą, bet niekas nerado reikalo net paminėti, kokį darbą savo iniciatyva ir lėšomis atliko „Laisvės Varpas“, skirdamas daug laiko Vliko veiklai nušviesti, suorganizuoti ir perduoti pasikalbėjimus su Vliko vadovybe. Tai lyg rodytų, kad kartais pasimetame, neatskirdami smulkų reikalą nuo stambesnių. Seksteto atžvilgiu padaryta moralinė skriauda jo vadovui Daivai Matulionytei-de Sa Pereira. „Laisvės Varpo“ atžvilgiu – jo vadovui Petru Viščiui, įdejušim daug širdies, pastangų, darbo ir laiko. Kai jį neatkreipiame dėmesys, atrodo, kad toks darbas yra nereikalingai atliktas.

Seimas susilaukė atgarsio ir vietos amerikiečių spaudoje. Apie jį ir ryšium su juo apie Lietuvą rašė dienraštis „The Boston Globe“.

BALFO POBŪVIS

Balfo 72-jo skyriaus Brocktone lapkričio 5 d. Sandaros salėje Brocktone surengtas metinis banketas buvo jaukus ir sėkmingas. Jame dalyvavo arti šimto vietos ir apylinkės lietuvių. Pobūvyje proga gauta šalpos reikalams daugiau negu 500 dolerių aukų. Stambiausią auką įteikė Juozas

Kairys, Fitzmaurice Motor Sales savininkas, atsivedęs į pobūvį savo bendradarbių ir draugų. Jo 300 dol. auka labai vertinama.

Pobūvyje trumpa informacija apie Balfo veiklą anksčiau ir dabar pateikė „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis, malda sukalbėjo šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Petras Šakalys, su kuriuo į pobūvį atsilankė ir kun. Antanas Jurge-laitis.

Po lietuviškos vakarienės vyko šokiai, muziką perduodant iš juostų ir Vytautui Eikiniui grojant akordeonu. Tokie pobūviai ne tik paremia šalpos darbą, bet taip pat suartina lietuvių visuomenę, sudarydami sąlygas maloniai praleisti laiką lietuviškoje nuotaikoje.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Lietuvių Tautodailės instituto Bostono skyrius lapkričio 13 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos patalpose surengė kultūrinę popietę; joje su savo darbais dalyvavo dail. Anastazija Tamošaitienė ir Aldona Veselkienė, abi iš Kanados. Apie leidinį „Lietuviškos juostos“ kalbėjo inž. dr. Jurgis Gimbutas, o savo poeziją skaitė V. Bogutaitė-Keblinė. Popietėje buvo rodomos dail. A. Tamošaitienės, A. Veselkienės ir kitų austos lietuviškos prijuostės, Lietuvių Tautodailės instituto leidiniai. Apie mūsų liaudies meną kalbėjo dail. A. Tamošaitienė ir A. Veselkienė.

Ilgamečiui Los Angeles lietuvių visuomenės veikėjui

A.†A.

ALEKSANDRUI DABŠIUI

mirus, jo sūnui RIMTAUTUI ir anūkams nuoširdžią užuojautą reiškia

Dr. J. Gudauskas su šeima

Brangiam vyrui

A.†A.

ANTANUI PAŠKUI

netikėtai mirus, mūsų draugijos narę dr. ALDONĄ PAŠKIENĘ ir jos artimuosius giliai užjaučiame

Lietuvos Dukterų draugijos
Detroito skyrius

A.†A.

GUSTUI KAUFMANUI

mirus, žmoną GENĘ, dukrą INĄ, sūnų PETRĄ bei jų šeimas ir kitus giminaičius nuoširdžiai užjaučiame ir jungiamės maldoje.

Monika ir Vincentas Liulevičiai
Aušra ir Arūnas Liulevičiai
Saulė ir Feliksas Palubinskai

Brangiai Mamytei ir Močiutei

A.†A.

MARTAI BABICKIENEI

mirus, mielai draugei GINTRAI ir visai Jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Grazina Jezukaitienė
Birutė Žemaitienė

Florida.

A.†A.

JULIJAI DVARIŠKIENEI

Naugatuck, CT mirus, sūnams ALEKSUI su šeima ir ALBINUI, seseriai MARIJAI BALČIŪNIENEI Kalifornijoje reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Adelė Juškienė
Adelė Juškaitė-Lietuvninkienė ir
Jonas Juška bei jų šeimos

DRAUGAS, trečiadienis, 1988 m. gruodžio mėn. 7 d.

5

Martynui Dapkui, Vytautui Eikiniui, Antanui Janušai, vicepirm. Astai Karosienei, kun. Albertui Kontautui, Mariui Navickui, vicepirm. Juozui Renteliui, Algiiui ir Birutei Skabeikiams, Daliai Ščiukaitei ir Bruteniui Veitui.

Ypatinga padėka Juozui Renteliui už pašnekesio pravedimą, Astai Karosienei už vadovavimą registracijai ir banketui, Vytautui Eikiniui už meninės programos paruošimą, Bruteniui Veitui už transporto paslaugas, Daliai Ščiukaitei už tarpininkavimą su „Boston Globe“ bei kitų laikraščių reporteriais, Gintarui ir Valei Čepams už seimo bei banketo papuošimus ir kun. Albertui Kontautui už invokacijas ir seimo dviasią pagaunanti

pamokslą.

Algiiui ir Birutei Skabeikiams esame dėkingi už salį ir vaišių tvarkymą penktadienį ir šeštadienį. [vertinant šeiminkes, už puikias vaišes reiškiamo padėką Giedrei Budreckienei, Valentinei Čepienei, Birutei Karosienei, Grytei Kuncaitytei, Onai Mileikienei, Onutei Radomskienei, Onai Ščiukienei ir Kastulei Vasiliauskienei. Taip pat dėkojame pp. Merkienei ir Plevokienei už sekmadienio kavutę (sk) (ELTA)

Kolberg Kravis Roberts bendrovė už 25 milijonus dolerių nupirko Nabisco bendrovę. Tai aukščiausia kaina perkant kurią korporaciją bet kada sulgta.

A.†A.

ALEKSANDRUI DABŠIUI

mirus, sūnui RIMTAUTĄ, anūkus VYTAUTĄ, TADĄ ir AUDRĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Sutkų šeima

Brangiai Motinai

A.†A.

MARTAI BABICKIENEI

mirus, GINTRAI ir PRANUI NARIAMS ir jų šeimai reiškiamo gilią užuojautą.

Leonida ir Gediminas Kazėnai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

rengiamas lietuviams iš visur
St. Paul of the Cross parapijos salėje,
North Palm Beach, Florida

Namie gaminta vakarienė, ledas, bealkoholiniai gėrimai, šampano tostas. Šokiama gros orkestras. Visa tai už 23 dol. auką asmeniui, 10 dol. moksleiviams. Pradžią 9 val. Vietas iš anksto užsakyti pas: A. Augina, tel. (407) 744-6788, A. Jucėną 622-4332, I. Manomaitienę 626-6071.

Juno Beach lietuviškų organizacijų bendrom jėgom kasmet surengiami N. Metų sutikimo pokyliai yra žinomi savo šaunumu visam Floridos rytiniam pakrašty. Šis žada būti dar šaunesnis. Dalyvaukit ir įsitikinsit.

N. Metams sutikti komitetas

APLINK MUS

x Kunigų Vienybės Chicago apskrities skyriaus susirinkimas buvo Marijonų vienuolyne gruodžio 6 d., antradienį, 3 val. p.p. Buvo aptarti įvairūs kunigus liečia klausimai ir kardinolo iš Lietuvos priėmimas.

x Nekalto Prasidėjimo parapijos biuletenis gruodžio 4 d. laidoje priminė savo parapijiečiams, kad katalikų pareiga užsisakyti lietuvių katalikišką laikraštį. Tarp kitų minėtas ir dienraštis „Draugas“, „Darbininkas“, „Laiškai lietuviams“, „Ateitis“, „Eglutė“ ir kt.

x Ateinantį sekmadienį, gruodžio 11 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje po kiekvienų šv. Mišių bus lietuviškų blynų pusryčiai. Šeiminkės yra O. Norvilienė, A. Lietuvninkienė, I. Polikaitienė, M. Salikienė ir M. Petrošienė. Visi galės skaniai pavalgyti ir parems parapijos reikalus.

x Vytautas Sinkus iš Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą ir paaukojo 30 dol., kad „Draugas“ gyvuotų ir lankytų dar daug metų. Vyt. Sinkų skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Irene Kudirka, Mason City, Ill., atsiuntė visą šimtą ir pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams. I. Kudirka įrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Dr. T. ir D. Narutytė-Quinn, Orland Park, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė visą šimtą. Nuosirdus aciu už rėmimą lietuviško žodžio.

x Alfonsas Budnikas, Amsterdam, N.Y., parėmė „Draugą“ visą šimtą ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. A. Budniką skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Naujiena! Parduodami iš Lietuvos inkruustuoti ir gintariniai paveikslai, Aušros Vartų Marija, rožančiai, didžiuliai apvalūs ir kitokie karoliai, sagės, auskarai, gintariniai medalionai su vabalukais, auksiniai žiedai, tulpių raštų staltiesės ir įvairūs lino audiniai. Užsakyti pristatome į namus, arba siunčiame. Tel. 312-656-6599. (sk.)

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 182
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

x Gruodžio 8 d., ketvirtadienį, yra Nekalto Prasidėjimo šventė, privaloma visiems katalikams. Katalikai turi išklausyti šv. Mišių. Mišios bus pritaikytos parapijoje dirbantiems, bus galima išklausyti ir trečiadienio vakare.

x Lemonte veiks prieškalėdinė mugė Maironio lituanistinėje mokykloje gruodžio 10 d., šeštadienį, o sekmadienį, gruodžio 11 d., tuoj po mišių bus mugė ir madų paroda. Parodoje ir mugėje bus galima išgauti drožinėlių lietuviškų kryžių, vario ir gintaro dirbinių, šiaurinių, aliejaus tapybos darbų, keramikos darbų, namie gamintų žvakių ir kitų kalėdinių papuošalų. Visi kviečiami.

x ALRK Moterų sąjungos 46 kuopos metinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai bus ateinantį šeštadienį, gruodžio 10 d., 1 val. p.p. Marijonų vienuolyne prie „Draugo“. Bus sudėtinis Kalėdų stalas su Kalėdų plotkelėmis. Valdybos pirmininkė yra Betty Žibas.

x Inž. Kazimieras Pocius, Beverly Shores, Ind., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Inž. K. Pociui, mūsų garbės prenumeratoriui, už paramą lietuviškam žodžiui labai dėkojame.

x Juozas Šulaitis, La Grange Park, Ill., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. J. Šulaičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariaime nuosirdus aciu.

x Kun. V. Šiliauskas, Tus-tin, Cal., atsiuntė visą šimtą, pratęsė prenumeratą 1989 m. ir palinkėjo geros sėkmės. Kun. V. Šiliauską įrašome ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už paramą saiai spaudai labai dėkojame.

x Teresė Bakanienė, Chester, Pa., pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio stiprinimui ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. T. Bakanienę skelbiame garbės prenumeratorė, o už linkėjimus ir auką nuosirdus aciu.

x DRAUGO administracija galima išgauti atvežtų iš Lietuvos sidabrinį medalikėlių su sidabrinėmis grandinėmis. Kaina 25.00 dol. Tai graži dovana kiekvienam. (sk.)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787. (sk.)

x „Lietuvos kariuomenė: praeitis ir ateitis“. Šia tema paskaita ir diskusijas praves žymus nepriklausomos Lietuvos karys gen. štabo pulk. Antanas Šova penktadienį, gruodžio 9 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Paskaitą organizuoja ir visuomenę kviečia Akademinis Skautų sąjūdis, Chicago's skyrius. (sk.)

x Siuntiniai į Lietuvą! Video, stereo magnetofonai ir kitos pageidaujamos prekės. Tiesioginis ryšys su „dolerinėmis“ krautuvėmis Lietuvoje. Galima užsisakyti automobilius arba išgauti kitas prekes. Pinigai saugiai siunčiami per banką. Sudaromi iškvietai, siunčiama kargo. Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Įstaigos darbo valandos: 12-6 v.v. kasdien, šeštad. 10 v.r.-4 v.p.p. arba susitarus. Vedėjas Romas Pukštys. Tel. 312-436-7772, namų — 430-4145. (sk.)

x Jubiliejinės dramos premjera „Krikšto vanduo“ jau čia pat. Vaidinimai šį šeštadienį, gruodžio 10 d., 7 val. vak. ir sekmadienį 3 val. p.p. Jaunimo centre Chicagoje. Vaidina Los Angeles Dramos sambūris. Po sekmadienio vaidinimo bus pobūvis-vakariene su autoriumi ir dramos sambūriu. Bilietai gaunami J. N. Vaznelių prekyboje ir prieš vaidinimus prie įėjimo. Automobiliai bus saugomi.

x Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklų mokiniai, paraginti Švietimo tarybos, parašė ir išsiuntė laiškus JAV prezidentui Lietuvos suvereniteto reikalu.

x „Bridges“, Lithuanian American News Journal, rugsėjo 9 d. numeris, išėjo iš spaudos. Ilustruotas numeris Seoule, Korėjoje, žaidusių Sovietų komandoje lietuvių sportininkų nuotraukomis. Rašoma apie įvykius ok. Lietuvoje, perspaudinta santrauka iš „Gimtojo Krašto“, duodama žinių apie lietuvių kardinolą Vincentą Sladkevičių ir Alberto Cizausko straipsnis apie lietuvių istoriją. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Visa informacija ir straipsniai yra anglų kalba ir skiriamas lietuviškai nemokantiems.

x Josephine Stepanovich, Lowell, Mass., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratęsė prenumeratą 1989 metams. J. Stepanovich skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Anna Kratage, Orchard Lake, Mich., su prenumeratorės prašymu mokesčių atsiuntė ir 25 dol. auką. A. Kratage skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Povilas Balčiūnas, Mission Viejo, Cal., pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles. P. Balčiūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Col. Roman Bilinas, Vienna, Va., „Draugo“ rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą atsiuntė visą šimtą. Nuosirdus aciu.

x Stanley Yurkus iš Chicago, Ill., lietuviškų tautinių rūbų ir juostų audėjas, „Draugo“ nuolatini rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus aciu. (sk.)

x East St. Louis LB apylinkė, Ill., jos pirm. Zigmąs Grybinas mums rašo: „...džiaugiamės galedami ir vėl pasiųsti „Draugui“ kuklią 25 dol. paramą. Mūsų maža apylinkė ir toliau tragiškai nyksta skaičiais ir jėgomis. Tačiau visi mėgstame kasdieninį, nors kartais neatleistinai vėluojantį, „Draugą“. Tikime, kad mūsų draugystė dar ilgai gyvens. Sėkmės“. Nuosirdus aciu už paramą ir linkėjimus. (sk.)

x Lietuvių Operos Naujų Metų sutikimas bus Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kaip ir kiekvienais metais bus patiekta šalta-karšta vakariene, bus muzika ir gera nuotaika. Rezervacijoms skambinti Vaclovui Momkui 925-6193. (sk.)

x Ieškoma lietuvių moteris prižiūrėti 2 vaikus; 3 m. ir 3 mėn. dienos metu, pirmad. — penktad. Addison apylinkėje. Skambinti po 5 v.v. tel. 628-8839. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk.)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŽIEMA

Kai jau lapai nukris...
Su šiaurium atžius
Jinai klabens duris
Baltuose drabužiuos.

Paukščius išsigijus
Nusitildys žiogus.
Jos pūgos pagojuos
Terios medžius nuogus.

Ji daržus, gėlynus
Dar žydintius, žalius
Pakandus, išmynus,
Klūs ledų upelius.

Josios speigai rūstūs
Rašys raštais langus,
Liepsnos sivilins skruostus
Per slenkstį išžengus.

Grįš išguitas paukštis,
Vėl sužys gėlynai.
O žiema vis siautės
Lietuvoj- tėvynėj.

St. Radžiūnas

Red. Šis poeto eilėraštis yra paskutinis, nes mielas St. Radžiūnas ne taip seniai išskelbė amžinybėn. Visi pasimelskime už jo sielą, kad Dievas jam atlygintų dangumi už jo meilę savo tėvynei ir artimui, o jo artimiesiems nuosirdi užuojauta.

B. PUKELEVIČIŪTĖS „NUSKANDINTAS VARDAS“

B. Pukelevičiūtė išreiškia savo mintis eilėraštyje „Nuskandintas vardas“. Ji rašo apie ežerą. Kai ji ten nueina ji įmeta savo vardą, ar savo sielą. Tada žiūri į vandenį ir mato mažus ratelius nuo kranto iki kranto. Poetė galvoja, kad būtų labai gaila matyti savo vardą nuskandintą ežere. Ji rašo, jei taip pat atsitiktų, būtų naktis, dangus pilnas verkiiančių žvaigždžių. Tada būtų tylu, labai tylu. D. Memėnaitė

Savo eilėraštyje Birutė Pukelevičiūtė rašo apie „Nuskandintą vardą“. Ji nuoėjo prieš žalią ežerą ir įmetė savo vardą, ar savo sielą visus blogumus, kančias bei negėrybes. Ji žinojo, kad niekas nesusprastų, ką padarė ir kodėl? Ji nutarė ten prie ežero stovėti ir verkėti per naktį. Mergaitė žinojo, kad bus be galo gaila vardo. G. Udrys,

Abu Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m-los 12 skyr. mokiniai. („Žiburio spinduliai“).

NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI

Prieš pradėdama rašyti šį rašinėlį, paklausiau savęs, ar ne Lietuvoje gimęs jaunuolis-jau-nuolė turi kokių nors pareigų Lietuvai. Prijau išvadą, kad turi pareigų, tik pradėjau galvoti, kokios tos pareigos? Pameginsiu jas čia surašyti.

Turbūt viena iš didžiausių, kuri dažniausiai turi būti naudojama, tai kalbėjimas lietuviškai. Lietuvių kalba yra mūsų jungtis su praeitimi, dartinimi ir ateitimi. Ji mus jungia, suburia ir atskiria nuo visų tautų. Jeigu mes užmirštume tą gimtąją kalbą, ar nenorėtume ją kalbėti, būtume lyg tie nelaiku nukritę nuo medžio obuoliai, kurie sudužę ima greitai pūti. Jei lietuvių kalba mirytų, mirtų ir visa tauta, jos kultūra, papročiai, literatūra ir tautosaka. Tada būtų labai sunku ją atgaivinti. Lotynų kalba yra geras mirusių tautos pavyzdys. Žmonės, mokyklose

Mama, sninga tai nėra mokyklos. Ar tu gali mane nuvežti pas Joną?

Lina Griqaitytė

studijuodami lotynų kalbą, mėgina ją gerai išmokti, bet gryną lotynų kalbą turėtų būti kalbama jau iš prigimties. Panašiai gali atsitikti ir su lietuvių kalba. Lietuvių kalba yra sena, graži, bet ir sunki. Nelengva, nors ir kasdien kalbant namuose lietuviškai, be klaidų ją kalbėti. Todėl, kad lietuvių kalba turi daug senų formų, kurios ją padaro retą, nenutolusia nuo visų kalbų pagrindo. Nors ji ir sunki, bet yra didelė garbė ją kalbėti ir ją mokėti, nes ji nėra mirusi kalba, bet gyva — išsilaikiusi per daug tūkstančių metų. Tokia sena, gražia ir gyva kalba nė viena pasaulio tauta negali didžiulotis. Tobulesnis lietuvių kalbos mokėjimas, gilnis ir mūsų meilė tėvynei Lietuvai.

(Bus daugiau)

Vaiva Vygantaitė
Chicago's aukšt. lit.
m-los mokinė

AUDRIUS

Pavasario saulė viliojo Audrių į lauką. Prie upelio jis ilgai statė užtvanką. Kita dieną sugrįžo iš mokyklos nusiminęs, nes jam reikėjo parašyti vieno puslapio ilgumo rašinėlį. Tą naktį jis sėdėjo nusiminęs ir visą laiką galvojo, apie ką rašys. Sugalvojo rašyti apie savo užtvanką: kaip ją pastatė ir ką su ja darys. Kaip tarė, taip ir padarė. Pabaigęs rašinėlį, išėjo ir pabaigė statyti užtvanką. Nuoėjo atgal namo irėjo miegoti.

Kitą rytą anksti atsikėlęs, nuoėjo pažiūrėti savo užtvankos. Pamąstęs nustebo, kad jo užtvankoje bebrai įsigijo naujus namus. Audrius, paėmęs savo žuvavimo įrankius, nubėgo žuvalti. Ant įmesto kabluko užsikabino didoka žuvis. Bebrukas pamatęs žuvį, žiūrėjo į Audrių, lyg prašydamas, kad tą žuvį jam atiduotų. Audriui pagailo bebruko ir atidavė jam tą žuvį. Prie tos žuvies susirinko visa bebro šeima. Audrius prie jų priėjo ir juos paglostė. Jie leido jam tai padaryti. Taip Audrius susidraugavo su savo naujais draugais.

Gytis Vygantas,
Darius Gireno lit.
m-los 8 sk. mokinys.

VELNIAS IR ŽMOGUS

(Lietuvių tautosaka)

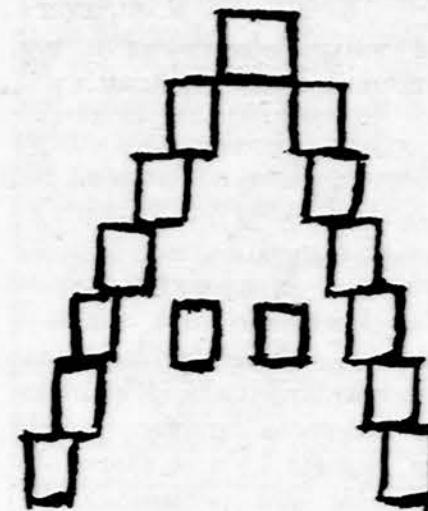
Kartą velnias eidamas tamsią naktį, sutiko žmogų ir jį prašo šviesos. Žmogus paėmė ragą, nuplovė galą ir pripylė parako (sprogstamosios medžiagos), įstatė knatą (virvutę) ir ant viršaus uždėjo degančią žvakutę. Eina velnias šviesdamas sau kelią. Velniai patiko. Kai žvakė sudegė, uždegė knatą ir taip

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus

GALVOSŪKIS NR. 46

(Žiūrėkite piešinėlį)

Raidės A kairėje rašomas vardas gėlės, kuri puošia lietuvių darželius. Dešinėje vardas salų Atlanto vandenyne, kur turtingi žmonės vyksta atostogauti. Viduryje rašomas esamojo laiko veiksmas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 47

(Žiūrėkite piešinėlį)

Kurie vaizdeliai piešinyje primena pavasarį ir kurie primena žiemą? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 48

Pagalvokite ir atsakykite į šiuos klausimus: 1. Jeigu tu eini su aukštu vyru kartu, ar tu padarai daugiau žingsnių ar mažiau, negu jis. Kodėl? 2. Koks skirtumas tarp verkimo ir rėkimo? 3. Ar tavo senelis yra vyresnis ar jaunesnis už tavo pusbrolius ar pusseseres? 4. Ar tavo ranka yra ilgesnė nuo alkūnės, negu kojos pėda nuo kelio? 5. Ar kiaušinio baltymas yra baltesnis virtas ar nevirtas? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 49

(Žiūrėkite piešinėlį)

Ką mergaitė laiko rankoje? Ką ji skaičiuoja? Kiek jų suskaičiuo? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 50

Kurie trys Pietų Amerikos kraštai (valstybės) yra palei pusiaują (ekvatorių). (5 t.)

Juo dvasia, juo spardos (užsispyrimas). Greitas kaip aitvaras. (Merkinis). Išėjo šunims uodegų mezgoti (Sėduva). (Pasileidimas). Torielka (lėkštė) šulinyje. (Salakas). Mėnulis.

$$\begin{array}{r} 19 \\ 77 \end{array} \quad \begin{array}{r} 103 \\ 217 \\ 288 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 73 \\ 32 \end{array}$$

GALVOSŪKIO NR. 30 ATSAKYMAS

Alus — sula.